

تعیین حدود مسئولیت پلتفرم‌ها

حمیدرضا صفی /
پژوهشگر اقتصاد دیجیتال

علیرغم فراگیری این مفهوم در جهان همچنان یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌ها و پرسش‌های باقی‌مانده، نحوه تعامل حاکمیت‌ها با سکوها، کسب‌وکارها و بازیگران حوزه اقتصاد دیجیتال است. پرسشی که حتی کشورهای پیشرو که در حدود ۳۰ درصد از حجم تولید ناخالص ملی آنها سهم اقتصاد دیجیتال است، در پاسخ شفاف به آن بازمانده‌اند. شاهد مثال این مسأله، چالش‌های پی‌درپی کشورها با بازیگران این حوزه است. در همین راستا کشورهای مختلف رویکردهای متفاوتی را در مواجهه با اقتصاد دیجیتال برگزیده‌اند؛ کشورهایی مانند چین از اساس ورود بازیگران خارجی را خطر دانسته و ایجاد پلتفرم جایگزین داخلی و حمایت از آنها را راهکار این مسأله می‌دانند. کشورهای اروپایی تنظیم‌گری بر اساس قوانین دشواری چون GDPR و محدودسازی پلتفرم‌ها نسبت به استفاده از داده‌های کاربران را مبنای رفتار با این موضوع قرار داده‌اند. آمریکا نیز مبنای مواجهه با این مسأله را ایجاد بستر حمایتی از استارت‌آپ‌های فناورانه اعلام می‌دارد. اما بروز اتفاقات متفاوت حاکی از امر دیگری است: دولت‌ها علیرغم

با گذشت دو دهه از آغاز انقلاب فناوری اطلاعات، «اقتصاد دیجیتال» مفهومی غریب و ناشناخته نیست. کلاوس شواب در سال ۲۰۱۶، اقتصاد دیجیتال را محور انقلاب صنعتی چهارم نامید و تشریح کرد با ظهور این مفهوم، فناوری از جایگاه ابزاری فراتر رفته و با اساس اقتصاد گره خورده است. سال‌هاست که مفهوم اقتصاد دیجیتال با زیست‌روزمره بشری درهم‌آمیخته و شرکت‌های فعال در این حوزه، به ناگاه گوی سبقت را از غول‌های نفتی که سالیان طولانی عنوان ارزشمندترین شرکت‌های جهان را یدک می‌کشیدند، ربوده‌اند. اقتصاد دیجیتال در ایران نیز توسعه پرسرعتی را پشت سر گذاشته است. این حوزه در سالیان اخیر به عنوان یکی از معدود بخش‌های اقتصادی، رشد مستمر سالیانه را شاهد بوده و طبق اعلام مسئولان وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات سهمی در حدود ۷ درصد از تولید ناخالص ملی را دارا است.

